

Rättsfallssamlingen

BESLUT AV DOMSTOLENS ORDFÖRANDE

den 3 mars 2022*

”Intervention – Artikel 40 i stadgan för Europeiska unionens domstol – Ansökan som ingetts av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik – Intresse av utgången av tvisten – Bifall”

I mål C-551/21,

angående en talan om ogiltigförklaring enligt artikel 263 FEUF, som väckts den 7 september 2021,

Europeiska kommissionen, företrädd av A. Bouquet, B. Hofstätter, T. Ramopoulos och A. Stobiecka-Kuik, samtliga i egenskap av ombud,

sökande,

mot

Europeiska unionens råd, företrädd av A. Antoniadis, F. Naert och B. Driessen, samtliga i egenskap av ombud,

svarande,

med stöd av

Republiken Tjeckien, företrädd av M. Smolek, O. Šváb, J. Vlácil och K. Najmanová, samtliga i egenskap av ombud,

Republiken Frankrike, företrädd av A.-L. Desjonquères och J.-L. Carré, båda i egenskap av ombud,

Ungern, företrädd av M.Z. Fehér och K. Szijjártó, båda i egenskap av ombud,

Konungariket Nederländerna, företrädd av M.K. Bulterman och J. Langer, båda i egenskap av ombud,

Republiken Portugal, företrädd av M. Pimenta, P. Barros da Costa och J. Ramos, samtliga i egenskap av ombud,

intervenienter,

* Rättegångsspråk: engelska.

meddelar

DOMSTOLENS ORDFÖRANDE

med beaktande av förslaget från referenten C. Lycourgos,

och efter att ha hört generaladvokaten J. Kokott,

följande

Beslut

- 1 Europeiska kommissionen har yrkat att domstolen ska ogiltigförklara artikel 2 i rådets beslut (EU) 2021/1117 av den 28 juni 2021 om undertecknande på unionens vägnar och om provisorisk tillämpning av genomförandeprotokollet till partnerskapsavtalet om fiske mellan Republiken Gabon och Europeiska gemenskapen (2021–2026) (EUT L 242, 2021, s. 3) och beslutet av Europeiska unionens råd, vilket fattats genom dess ordförande med stöd av denna bestämmelse, om att utse Portugals ambassadör till den person som har rätt att underteckna protokollet.
- 2 Till stöd för sin talan om ogiltigförklaring har kommissionen bland annat gjort gällande att rådets praxis, som består i att låta rådets ordförande utse den person som ska ha befogenhet att underteckna ett internationellt avtal på Europeiska unionens vägnar, strider mot kommissionens befogenhet enligt artikel 17.1 i EU-fördraget att i frågor som inte faller inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken representera unionen utåt.
- 3 Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik (nedan kallad den höga representanten) har genom en handling som inkom till domstolens kansli den 6 januari 2022, med stöd av artikel 40 i stadgan för Europeiska unionens domstol och artikel 130 i domstolens rättegångsregler, begärt att få intervensera i målet till stöd för kommissionens yrkanden.
- 4 Till stöd för sin interventionsansökan har den höga representanten i första hand gjort gällande att han är en av "unionens institutioner" i den mening som avses i artikel 40 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol och, i andra hand, att han ska likställas med unionens "organ" eller "byråer" i den mening som avses i artikel 40 andra stycket i samma stadga. Den höga representanten har därvid även gjort gällande att han har ett "intresse av utgången av ... tvist[en]" i den mening som avses i denna bestämmelse. Den höga representanten har påpekat att de bedömningar som domstolen kommer att göra i domen i förevarande mål angående den befogenhet som kommissionen har åberopat kommer att gälla i tillämpliga delar för de motsvarande befogenheter som den höga representanten har enligt artikel 27.2 FEU på området för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.
- 5 Kommissionen har, i handling som ingavs till domstolens kansli den 13 januari 2022, yrkat att domstolen ska bifalla den höga representantens interventionsansökan.
- 6 Rådet har, i handling som ingavs till domstolens kansli den 21 januari 2022, yrkat att domstolen ska avslå densamma.

- 7 Rådet anser att den höga representanten inte är en av "unionens institutioner" i den mening som avses i artikel 40 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol och att denne förvisso bör anses omfattas av begreppet "unionens organ eller byråer" i den mening som avses i artikel 40 andra stycket i nämnda stadga, men att denne inte har något "intresse av utgången av ... tvist[en]" i den mening som avses i den sistnämnda bestämmelsen.
- 8 Rådet har särskilt påpekat att tvisten i förevarande fall inte rör den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och att utgången i målet därför inte kan påverka den höga representantens rättsliga ställning. Den höga representanten har för övrigt en annan ställning i förhållande till rådet än kommissionen. I det avseendet har rådet gjort gällande att den höga representanten i enlighet med artikel 27.1 FEU är ordförande i rådet i konstellationen utrikes frågor och följaktligen själv kan utse den person som har befogenhet att ingå ett internationellt avtal på området för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. Den höga representantens rättsliga ställning skiljer sig således från kommissionens när ett internationellt avtal, som i det aktuella fallet, ingås i en fråga som inte hör till den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.

Prövning av interventionsansökan

- 9 I artikel 40 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol föreskrivs att medlemsstaterna och unionens institutioner får intervensera i tvister inför domstolen.
- 10 Unionens institutioner, i den mening som avses i denna bestämmelse, är endast de institutioner som uttömmande räknas upp i artikel 13.1 FEU (beslut av domstolens ordförande av den 29 juli 2019, kommissionen och rådet/Carreras Sequeros m.fl., C-119/19 P, ej publicerat, EU:C:2019:658, punkt 6 och där angiven rättspraxis).
- 11 Eftersom den höga representanten inte anges i artikel 13.1 FEU kan denne följaktligen inte anses utgöra en av "unionens institutioner". Den höga representanten kan därför inte åberopa en sådan ställning för att göra gällande en rätt att intervensera i förevarande mål (beslut av domstolens ordförande av den 29 juli 2019, kommissionen och rådet/Carreras Sequeros m.fl., C-119/19 P, ej publicerat, EU:C:2019:658, punkt 7 och där angiven rättspraxis).
- 12 Under dessa omständigheter ska det prövas huruvida den höga representanten, såsom denne har gjort gällande i andra hand, kan tillåtas att intervensera i förevarande mål till stöd för kommissionens yrkanden med tillämpning av artikel 40 andra stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol.
- 13 Enligt artikel 40 andra stycket första meningen i stadgan har "unionens organ och byråer och varje annan person" rätt att intervensera i ett mål om de kan visa att de har "ett intresse av utgången av ... tvist[en]". Enligt andra stycket andra meningen får inte "fysiska och juridiska personer" intervensera i mål mellan medlemsstater, mellan unionens institutioner eller mellan medlemsstater och unionens institutioner. Det ska på grundval av ordalydelsen och systematiken i den sistnämnda bestämmelsen anses att detta undantag från rätten att intervensera inte gäller för "unionens organ och byråer" (beslut av domstolens ordförande av den 17 september 2021, parlamentet/kommissionen, C-144/21, EU:C:2021:757, punkterna 6–8).
- 14 Med hänsyn till den höga representantens mandat enligt artikel 27 FEU, vilket är oupplösligt förbundet med unionens funktionssätt, och särskilt med hänsyn till att den höga representanten – som visserligen kan stödja sig på Europeiska utrikestjänsten i enlighet med artikel 27.3 FEU,

men ändå är juridiskt åtskild från denna – ska likställas med ”unionens organ och byråer” vid tillämpningen av artikel 40 andra stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol. Mot bakgrund av den rättspraxis som nämnts i föregående punkt har den höga representanten därför rätt att intervensera i målet mellan kommissionen och rådet, förutsatt att denne kan visa på ett ”intresse av utgången av ...tvist[en]”.

- 15 När det gäller förekomsten av ett sådant intresse bör det erinras om att begreppet ”intresse av utgången av ... tvist[en]” i den mening som avses i artikel 40 andra stycket, ska förstås som ett direkt och faktiskt intresse av utfallet av prövningen av de framställda argumenten, och inte som ett intresse i förhållande till de åberopade grunderna eller argumenten. Orden ”utgången av ... tvist[en]” syftar nämligen på det slutliga avgörande som yrkats, såsom det skulle vara utformat i domslutet eller slutet i beslutet (beslut av domstolens ordförande av den 17 september 2021, parlamentet/kommissionen, C-144/21, EU:C:2021:757, punkt 10).
- 16 När unionens organ eller byråer ansöker om att få intervensera ska villkoret om att det ska föreligga ett direkt och faktiskt intresse tillämpas på ett sätt som återspeglar särdragen i det uppdrag som en sådan interventionssökande ska fullgöra enligt unionsrätten (se för ett liknande resonemang, beslut av domstolens ordförande av den 17 september 2021, parlamentet/kommissionen, C-144/21, EU:C:2021:757, punkterna 11 och 12).
- 17 Vad gäller frågan i förevarande fall ska det påpekas att den höga representanten, enligt artikel 27.2 FEU, har i uppdrag att företräda unionen i frågor som rör den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.
- 18 I enlighet med artikel 17.1 sjätte meningen FEU ska kommissionen, å sin sida, representera unionen utåt, med undantag av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken samt övriga i fördragen angivna fall.
- 19 Förevarande mål avser i synnerhet frågan huruvida uppdraget att representera unionen utåt, enligt artikel 17.1 sjätte meningen FEU, innebär att det är kommissionen, och inte rådets ordförande, som vid ingående av ett internationellt avtal på unionens vägnar ska utse den person som har befogenhet att underteckna avtalet.
- 20 Domstolens bedömning av denna fråga angående institutionell rätt kommer inte endast att vara avgörande för utgången av tvisten i detta fall utan kommer också att ha ett avgörande inflytande, i tillämpliga delar, på valet av tillämpligt förfarande och på de befogenheter som den höga representanten utövar när ett internationellt avtal ska undertecknas på området för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken. I likhet med vad som gäller kommissionen i frågor som ligger utanför området för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken har den höga representanten i uppdrag att företräda unionen i frågor som omfattas av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken.
- 21 Det förhåller sig visserligen i förevarande fall så att den höga representanten grundar sitt intresse av utgången av tvisten på den befogenhet att företräda unionen som denne har i frågor som rör den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken enligt artikel 27.2 FEU vilken motsvarar kommissionens befogenhet enligt artikel 17.1 FEU att företräda unionen i de frågor som inte omfattas av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken medan det endast är den sistnämnda befogenheten som är aktuell i förevarande mål. Det bör dock understrykas att den höga representantens intresse av utgången av tvisten inte grundar sig på att han potentiellt är i samma situation som kommissionen i ett eller flera liknande fall, utan, såsom konstaterats i

föregående punkt, på att utgången av tvisten kommer att vara avgörande för den roll och de befogenheter som den höga representanten har enligt primärrätten med avseende på undertecknandet av ett internationellt avtal som unionen ingår på området för den gemensamma utrikes och säkerhetspolitiken.

- 22 Med hänsyn till att det intresse som den höga representanten sålunda har gjort gällande har en allmän räckvidd och med tanke på att han, i princip, är den enda person eller enhet som kan åberopa detta intresse ska det anses vara "direkt" och "faktiskt".
- 23 Bedömningen att den höga representanten således kan ha ett direkt och faktiskt intresse av utgången av tvisten påverkas inte av den omständigheten, som rådet har åberopat, att den höga representanten, i enlighet med artikel 27.1 FEU, är ordförande i rådet i konstellationen utrikes frågor. I detta avseende räcker det att påpeka att beslut om bemyndigande att underteckna ett internationellt avtal på området för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, såsom rådet har klargjort, inte alltid fattas av rådet i konstellationen utrikes frågor, och att, oavsett vilken exakt roll den höga representanten spelar i samband med ingåendet av ett sådant internationellt avtal, så kan domstolens klargöranden i rättsligt hänseende av omfattningen av representationsuppdraget enligt artikel 17.1 FEU precisera räckvidden av representationsuppdraget enligt artikel 27.2 FEU.
- 24 Mot bakgrund av ovanstående överväganden ska den höga representanten, i enlighet med artikel 40 andra stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol och artikel 131.3 i rättegångsreglerna tillåtas att intervensera till stöd för kommissionens yrkanden.

Intervenientens processuella rättigheter

- 25 Eftersom ansökan om intervention har bifallits kommer den höga representanten, i enlighet med artikel 131.3 i rättegångsreglerna, att tillställas samtliga inlagor och beslut som delgetts parterna.
- 26 Då denna ansökan gjorts inom den frist på sex veckor som föreskrivs i artikel 130 i rättegångsreglerna, får den höga representanten i enlighet med artikel 132.1 i rättegångsreglerna inkomma med en interventionsinlaga inom en månad från den underrättelse som avses i föregående punkt.
- 27 För det fall en förhandling anordnas kommer den höga representanten även att kunna avge synpunkter muntligen.

Rättegångskostnader

- 28 Enligt artikel 137 i rättegångsreglerna ska tribunalen besluta om rättegångskostnader i den dom eller det särskilt uppsatta beslut genom vilket målet avgörs slutligt.
- 29 Eftersom den höga representantens interventionsansökan har bifallits, ska frågan om rättegångskostnader avseende dennes intervention anstå.

Mot denna bakgrund beslutar domstolens ordförande följande:

- 1) Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik tillåts intervensera i mål C-551/21 till stöd för Europeiska kommissionens yrkanden.**

- 2) **En kopia av samtliga inlagor och beslut i målet ska delges unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik genom justitiesekreterarens försorg.**
- 3) **Unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik kommer att meddelas en frist för att inkomma med en interventionsinlägga.**
- 4) **Beslut om rättegångskostnaderna avseende interventionen av unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik anstår.**

Underskrifter